

KÜÇÜK İŞLETME YÖNETİMİNİN TEMELLERİ

Prof. Dr. Erhan AKIN

Büyük işletme nedir?

İşletmecilikte “büyük” kriterinin tanımlanması

- Sermaye ve varlıklarının büyük olması
- Pek çok hissedarının olması
- Satışlarının ve çalışan sayısının çok büyük olması

Bazı çok büyük işletmeler

Çalışan Sayıları:

- WalMart Stores, Inc. – 2,100,000 kişi
- Sinopec – 639,690 kişi
- PetroChina – 539,168 kişi
- Carrefour SA – 475,976 kişi
- IBM Corporation – 426,721 kişi
- Siemens AG – 405,000 kişi
- Tata Group – 396,517 kişi

Küçük işletme nedir?

İşletmecilikte “küçük” kriterinin tanımlanması

- Tek bir kişi veya küçük bir grup tarafından finansman sağlanması
- Pazarlama haricinde yerel işletme faaliyetleri
- Rakiplere kıyasla küçük işletme büyüklüğü
- Az sayıda çalışan

AB'NİN KOBİ TANIMI

KOBİ	Çalışan sayısı	Yıllık toplam satış	Yıllık toplam varlıklar
MİKRO	< 10	< 2 Milyon EURO	< 2 Milyon EURO
KÜÇÜK	< 50	< 10 Milyon EURO	< 10 Milyon EURO
ORTA	< 250	< 50 Milyon EURO	< 43 Milyon EURO

Küçük işletmenin sermayesi veya yönetimi %25 ve üzeri oranda başka bir firma tarafından kontrol ediliyorsa, bu işletme KOBİ kapsamında ele alınmaz.

Bazı Ülkelerin Farklı KOBİ Tanımları	Çalışan Sayısı (en fazla)	Satışlar üst sınırı (Dolar)
Güney Kore	1000	< 117 milyon
Kanada	500	< 44 milyon
Uruguay	100	< 3,5 milyon
Afganistan	100	< 1 milyon
Ukrayna	50	< 9 milyon

KOBİLERİN DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ YERİ (2010)

ÜLKE	İSTİHDAM PAYI (%)	KATMA DEĞER (%)
G. KORE	88	50
İTALYA	81	70
TÜRKİYE	78	55
AB	67	58
HİNDİSTAN	67	
BREZİLYA	67	
JAPONYA	66	50
MALEZYA	65	30
İNGİLTERE	60	54
ABD	58	50
ALMANYA	54	50

KOBİ'LERİN TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ YERİ (NİSAN 2007)

- Tüm işletmelerden aldıkları pay: % 99.8
- İstihdamdan aldıkları pay: % 76.7
- Yatırımdan aldıkları pay: % 56.5
- Yarattıkları katma değer: % 38
- Direkt ihracattan aldıkları pay: % 10
- Kredilerden aldıkları pay: % 25

Türkiye’de (TÜİK 2009)

- işletmelerin %95,62’si “mikro” işletme,
- %3,78’i “küçük” işletme
- %0,50’si “orta işletme”
- ve %0,10’u “büyük” işletmedir.
- KOBİ’lerin ortalama çalışan sayısı 3 iken,
- Büyük işletmelerde ortalama çalışan sayısı 735’tir.

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KOBİ'LER

- AB'de yaklaşık 20 milyon işletme mevcut,
- Bunların %99'unu KOBİ'ler oluşturmaktadır.
- %93'ü ise sadece mikro işletmelerdir.
- AB'de yaklaşık 100 milyon iş bulunmaktadır, bunların %75'i KOBİ'ler tarafından sağlanmaktadır.
- Ve KOBİ'ler Avrupa'da girişimciliğe ve yeniliğe yüksek düzeyde katkıda bulunmaktadır.

ABD'de KOBİ'ler

Küçük büyüklükteki işletmeler 500'den az çalışana sahip işletmelerdir.

Orta büyüklükteki işletmeler 500-1500 arası çalışana sahip işletmelerdir.

ABD'deki işletmeciliğin %97'sini oluşturur.

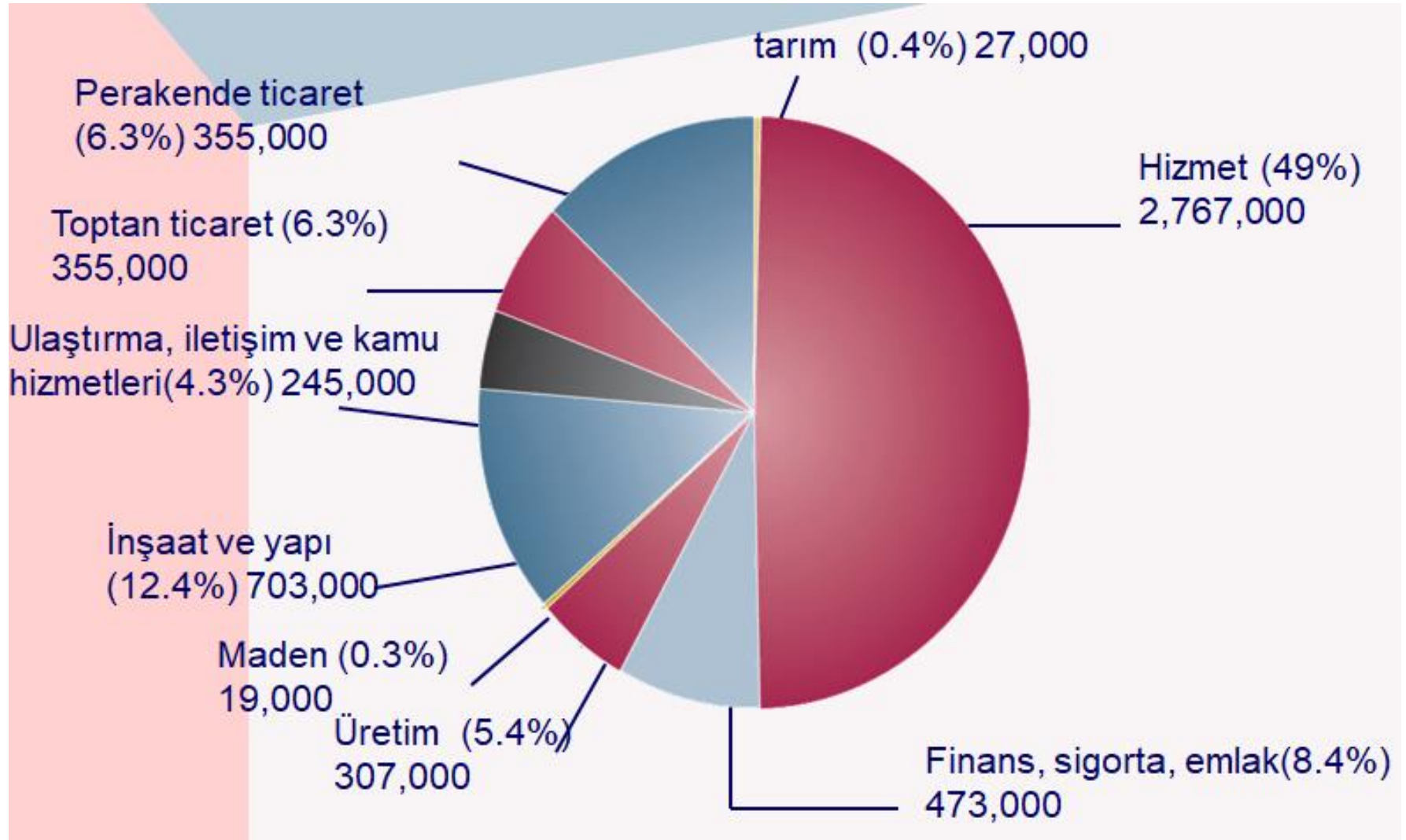
Küçük işletmeler AR&GE'ye harcanan her \$ başına daha fazla yenilik yaratır:

- Orta işletmelerden 4 kat daha fazla
- Büyük işletmelerden de 24 kat daha fazla

ABD'de KOBİ'ler

- KOBİ'ler çalışanlara eğitim ve ilerleme fırsatı sağlamada liderdir.
- ABD işgücünün %50'sini istihdam eder.
- Büyük işletmelerden daha fazla çalışma alanı yaratır. (1987-1992: küçük ve hızlı büyüyen işletmeler, daha fazla kazandıran işler sağlamıştır)
- Büyük işletmelerde kariyeri engellenen kişiler için iş fırsatı sağlarlar.
- 1975'de %25 olmasına karşın, 1995'de kurulan yeni işletmelerin %33'ü kadın girişimcilere aittir.

ABD'de KOBİ'lerin dağılımı

- 1. KÜRESELLEŞME VE ARTAN REKABET

- SERMAYENİN VE BİLGİNİN SERBEST DOLAŞIMI

- KÜRESEL REKABETTE DAHA ESNEK VE HIZLI OLMAK TEMEL AVANTAJDIR

- KÜRESEL AĞLAR İLE YEREL BİRLEŞMELER

- BÜYÜK İŞLETMELER DAHA HIZLI, KALİTELİ VE UCUZ ÜRETİM YAPMAK İÇİN İŞLERİNİ DAHA KÜÇÜK TAŞERON FİRMALARA YAPTIRARAK MALİYET AZALTIR.

2. ÜRETİM TEKNOLOJİLERİNDEKİ GELİŞMELER

- AR&GE YATIRIMLARININ ARTMASI
- BULUŞ VE PATENTLERİN ARTMASI
- FABRİKA VE OFİSLERDE OTOMASYON
- ESNEK ÜRETİM

3. İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNDEKİ GELİŞMELER

- MÜŞTERİLERE KOLAY ULAŞMA VE ONLARI YENİLİKLERDEN HABERDAR ETME
- FİYATTAN ÇOK YENİLİĞE DUYARLI TALEP
- HIZLA DEĞİŞEN MÜŞTERİ İHTİYAÇLARINI VE ARZULARINI GÖZLEMLEME YETENEĞİ

4. REKABETİN VE İŞBİRLİĞİNİN DEĞİŞEN DİNAMİKLERİ

- * DÜŞÜK MALİYET VE FİYAT AVANTAJININ ÖNEMİNİN AZALMASI
- * FARKLI VE ÇEŞİTLİ ÜRÜN VE HİZMET İHTİYACININ ARTMASI
- * RAKİPLERLE BİRLEŞME VE İŞBİRLİĞİ İHTİYACININ ARTMASI
- * BÜYÜK İŞLETMELERİN KÜÇÜLME, ADEMİ-MERKEZİYETÇİLİK VE DIŞARIDAN TEDARİK ANLAYIŞI İLE İŞBİRLİĞİ FIRSATLARININ ARTMASI

KARŞILAŞTIRMA

KOBİ'ler

BÜYÜK FİRMALAR

SERMAYE

DÜŞÜK

YÜKSEK

FİNANSAL GÜÇ

DÜŞÜK

YÜKSEK

ÜRETİM HACMİ

DÜŞÜK

YÜKSEK

ÇALIŞAN SAYISI

DÜŞÜK

YÜKSEK

YÖNETİCİ SAYISI

DÜŞÜK

YÜKSEK

YÖNETİM BECERİLERİ

DÜŞÜK

YÜKSEK

SABİT MALİYETLER

DÜŞÜK

YÜKSEK

İŞLETME MALİYETLERİ

DÜŞÜK

YÜKSEK

BİRİM MALİYET

YÜKSEK

DÜŞÜK

MÜŞTERİLERE UZAKLIK

DÜŞÜK

YÜKSEK

MÜŞTERİ TATMİNİ

YÜKSEK

DÜŞÜK

KOBİ'LER VE GİRİŞİMCİLİK UYUMSUZLUĞU

Tüm küçük işletmeler kendiliğinden girişimci değildir.

Girişimci-olmayan KOBİ'ler Büyük işletmelerden bağımsız olarak sahip olunur, faaliyet gösterir ve finanse edilir.

Fakat yine de sahip/yöneticileri,

Yeni fırsatlar aramaz

Risk üstlenmez

Ve yenilikçi faaliyetlerde bulunmaz

KOBİ'ler VE GİRİŞİMCİLİK UYUMLULUĞU
İşletmeler başarılı girişimci özellikleri taşıyan sahip/yöneticiler tarafından yönetilir.

- Yüksek girişim potansiyeli
  - Yüksek büyüme beklentisi olan KOBİ'ler
- Cazip KOBİ'ler
  - Sahibine yüksek kar sağlayan KOBİ'ler

Girişimci KOBİ'lerin Rekabet Avantajları

- Müşteri odaklılık
  - Bürokrasi eksikliği
- Kalite performansı
  - Kalite büyüklerin tekelinde değildir
- Dürüstlük ve sorumluluk
  - Sağlam bir ün sadık müşteriler yaratır
- Yenilik
  - KOBİ'ler başlıca yenilik kaynağıdır
- Düşük maliyetli üretim
  - Düşük faaliyet giderleri hayal değildir, İyi bir yönetimle mümkün olabilir.

KÜÇÜK İŞLETMELERİ TEŞVİK ETMEK VE DESTEKLEMEKLE NELER KAZANILABİLİR?

- BÖLGELER ARASI REFAH EŞİTSİZLİĞİNİ AZALTMA ÇABALARINA KATKIDA BULUNURLAR
- KULLANILMAYAN DOĞAL VE BEŞERİ KAYNAKLARDAN FAYDALANILMASINI SAĞLARLAR
- ULUSAL ÜRETİM VE İHRACAT HACMİNİ ARTTIRIRLAR
- ULUSAL EKONOMİ İÇİN ÖNEMLİ OLAN MADEN, TURİZM, SAĞLIK VS. GİBİ ALANLARA YATIRIM YAPARLAR.
- İŞLETME HAYATINA KÜÇÜK BAŞLARLAR FAKAT BELKİ DE BİR GÜN ULUSAL EKONOMİNİN ÖNDE GELEN FİRMALARI ARASINDA YER ALIRLAR.

Kaynaklar

- The Innovation Secrets of Steve Jobs, 2010 by Carmine Gallo
- S. Dom, Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticilięi, Detay Yayıncılık, Ankara, 2006.
- I. Durak, Giriřimcilięi Etkileyen Çevresel Faktörlerle İlgili Giriřimcilerin Tutumları: Bir Alan Araştırması, Yönetim Bilimleri Dergisi, (9: 2), 2011.